

cognatos devertisset, ab avunculo, monotheismi adversario, libri ejus concremantur. *Panchapádī* postea a Śankara ex memoria restituitur¹. Desinit caput in versibus: कविताकुशलोऽथ केरलस्साकमनः कश्चन *Rājasekharākhyāḥ* । मुनिवर्यममुं मुदा वितेने निजकोटीरनिष्टपन्न-खाग्रः ॥१७१॥ प्रयते किमु *nāṭakatrayī* (cf. cap. 2.) सेत्यमुना संयमिना ततो नियुक्तः । अयमुत्तरमाददे प्रमादादनले साहुतितामुपागतेति ॥१७२॥ मुखतः पठितां मुनींदुना तां विलिखन्नेष विसिस्मयेऽथ भूपः । वद किं करवाणि किंकरोऽहं वरदेति प्रणमन्यजिज्ञपच्च ॥१७३॥ नृप *Kālaṭi-nāmakāgrahāra-dvijakarmānadhikāriṇo* 'dya śaptāḥ । भवतापि तथैव ते विधेया वत पापा इति देशिकोऽशिषत् ॥१७४॥ पञ्चांग्रौ प्रतिपद्य नष्टविवृतिं तुष्टे पुनः केरलस्सापालो यतिसार्वभौमसविधं प्राप्य प्रणम्यांजसा । लब्ध्वा तस्य मुखास्वनाटकवराण्यानंदपाथोनिधौ मज्जंस्तत्पादपद्मयुगममनिशं ध्यायन्प्रतस्थे पुरीं ॥१७५॥ 15. Śankara, Sudhanvane rege comite et adjutore Indiae regiones peragrat: अथ शिष्यवरैर्युतः सहस्रैरनुयातः स सुधन्वना च राज्ञा । ककुभो विजिगीषुरेष सर्वाः प्रथमं *Setum* उदारधीः प्रतस्थे ॥१॥ अभवत्किल तस्य तत्र *Śāktair* Girijārchākapaṭān madhuprasaktaiḥ । निकटस्थवितीर्णभूरिमोदस्फुटरिखत्पटुयुक्तिमान्विवादः ॥२॥ स हि युक्तिभैरैर्विधाय शाक्ताम्रतिवाग्व्याहारोऽपि तानशक्नान् । द्विजजातिवहिष्कृताननार्यानकरोल्लोकहिताय कर्मसेतुं ॥३॥² abhipūjya sa tatra *Rāmanātham*, saha *Pāṇḍyair* svavaṣe vidhāya *Cholān* । Dravidāṇs cha, tato jagāma *Kānchīm* nagarīm Hastagirer nitambakānchīm ॥४॥ सुरधाम स तत्र कारयित्वा परविद्याचरणानुसारि चित्तं । अपवार्य च तांत्त्रिकानतानीद्गवत्याः श्रुतिसंमतां सपर्या ॥५॥ निजपादसरोजसेवनार्यै विनयेन स्वयमागतानथांद्रान् । अनुगृह्य स Venkaṭāchalesam प्रणिपत्यप *Vidarbharājadhānīm* ॥६॥ अभिगम्य स भक्तिपूर्वमस्यां कृतपूजः क्रथकैशिकेश्वरेण । निजशिष्यनिरस्तदुष्ट-बुद्धीन्यदधाद्भैरवतत्सवलंबान् ॥७॥ Deinde in Karṇāta regionem proficiscitur, et ibi sectam Kāpālikām³ ad veram religionem perducit. Exinde in maris occidentalis viciniam proficiscitur: यतिराडथ तेषु तेषु देशेष्विति पाषंडपरान्विमथ्यन् । अपरांतमहार्णवोपकंठं प्रतिपेदे प्रतिवादिदर्प-हंता ॥२९॥ Gokarṇae *Nīlakanṭham* Śivaitam confutat, cujus *Haradatta* discipulus fuisse traditur⁴. तदनंतरमागमांतविद्यां प्रणतेभ्यः प्रतिपादयंतमेनं । हरदत्तसमाह्वयोऽधिगम्य स्वगुरुं संगिरते स्म नीलकंठं ॥३३॥ भगवन्निह शंकराभिधानो यतिरागत्य

जिगीषुरार्यपादान् । स्ववशीकृतभट्टमंडनादिः सह शिष्यैर्गिरिशालये समास्ते ॥३४॥ इति तद्वचनं निशम्य सम्यग्र्यथितानेकनिबंधरत्नहारः । *Śivatatparasūtrabhāshyakartā* ग्रहसन्वाचमुवाच शैववर्यः ॥३५॥ यतिनामृषभेण नीलकंठं जितमाकर्ण्य मनीषिधुर्यवर्य । सहसोदयनादयः कवींद्राः (i. e. *Udayana* et alii viri sapientes) परमं द्वैतमु-पश्र्वकं पिरे स्म ॥७२॥ विषयेषु वितत्य नैजभाष्याख्य सौराष्ट्रमुखेषु तत्र तत्र । बहुधा विबुधैः प्रशस्यमानो भगवान् *Dvāravatīm* पुरीं विवेश ॥७३॥ भुजयोरतितमशंखचक्राकृतिलोहाहतसंभृतव्रणांकाः । शरदंडसहोदरोर्ध्वपुंड्रास्तुलसीपर्णीसनाथकर्णदेशाः ॥७४॥ शतशः समवेत्य पांचरात्रास्त्वमृतं पंचभिदाविदां⁵ वदंतः । मुनिशिष्यवरैरतिप्रगल्भैर्मृग-राजैरिव कुंजराः प्रभग्नाः ॥७५॥ इति वैष्णवशैवशाक्तसौरप्रमुखानात्मवशंवदाविधाय । अतिवेलवचोद्गीरनिरस्तप्रतिवाद्य् *Ujjayinīm* पुरीमयासीत् ॥७६॥ Ibi Bhāskaram⁶ refutat (140). Inde in Avanti terram proficiscitur: स कथाभिरवंतिषु प्रसिद्धान्विबुधान् *Bāṇa-Mayūra-Daṇḍi*-mukhyān । शिष्यिलीकृतदुर्मताभिमानान्नजिभाष्यश्रवणोत्सुकांश्चकार ॥१४१॥, inde ad Bāhlikas, ubi Jainarum placita refutat (155). इति माध्यमिकेषु भग्नदपेध्वय भाष्याणि स नैमिषे वितत्य । दरदान्भरतांश्च शूरेनान्कुरुपांचालमुखान्वहूनजैषीत् ॥१५६॥ पटुयुक्तिनिकृतसर्वशास्त्रं गुरुभट्टोदयनादिकैरज्यं⁷ । स हि *Khaṇḍanakāra*-mūḍhadarpam बहुधा व्युद्य वशंवदं चकार ॥१५७॥ तदनंतरमेव *Kāmarūpān* अधिगत्याभिनवोपशब्दगुप्तं⁸ । अजयत्किल *Śāktabhāshyakāram* स च भग्नो मनसेदमालुलोचे ॥१५८॥ निगमाज्जिकाशिबालभानोर्न समोऽमुष्य विलोक्ते तिलोक्तां । न कथंचन मद्भवंदोऽसौ तदमुं दैवतकृत्यया हरेयं ॥१५९॥ इति गूढमसौ विचिंत्य पश्चात्सह शिष्यैः सहसा स्वशाक्तभाष्यं । परिहृत्य जनापवादभीत्या यतिनः शिष्य इवान्ववर्ततैषः ॥१६०॥ निजशिष्यपदं गतानुदीच्यानिति कृत्वाय विदेहकौशलाद्यैः । विहितापचितिस्तथांगवंगेष्वयमास्तीर्य यशो जगाम गौडान् ॥१६१॥ abhibhūya *Murārimiśravaryam* sahasā cha-*Udayanam* vijitya vāde । abhibhūya cha *Dharmaguptamiśram* स्वयशः प्रौढमगाययत्स गौडान् ॥१६२॥ 16. Abhinavagupta (J. I. ?) fascinate Śankara morbo quodam desperato (bhagandara) afficitur, cui Padmapāda adhibitis precibus mysticis medetur (1-32): अथ यदा जितवान्यतिशेखरोऽभिनवगुप्तमनुत्तममांत्तिकं । स तु तदापजितो यतिगोचरं हतमनाः कृतवानपगोरणं ॥१॥ स ततोऽभिचचार मूढबुद्धिर्यतिशार्दूलममुं प्ररूढरोषः । अचिकित्सतमो भिषग्भिरस्मादजनिष्टस्य भगंदराख्यरोगः ॥२॥ अचिकित्स्यभगंदराख्यरोगप्रसरच्छोणितपंकिलस्य शाट्वाः । अजुगुप्स्यविशोधनादिरूपां परिचर्या-

¹ ऐतिह्यमाश्रित्य वदंति चैव तदेव मूलं मम भाषणेऽपि ॥११६॥

Nescio an ex hac fabula, librum a recentiore quodam auctore retractatum esse, colligendum sit.

² एवं सेतुं प्रति प्रस्थितेन तत्र प्रस्थाने *Tulābhavāni*-nikāṣasthānām parājāyam saṁkshhepaṇa pradarsya etc. Schol.

³ Pontifex eorum *Krakacha* fuisse dicitur.

⁴ Ibidem hymnum Bhujanga metro usus scripsisse dicitur.

⁵ Schol. अमृतं मोक्षं पंचभिदाविदां जीवेश्वरभेदो, जीवानां परस्परभेदो, जीवानामचितां भेद, ईश्वरस्याचितां भेदोऽचितां च परस्परभेद etc.

⁶ Verba ejus: प्रशमिंस्त्वदुदीरितं न युक्तं 'प्रकृतिर्जीवपराम्भेदि-केति' । न भिनत्ति जीवगेशगा वोभयभावस्य तदुत्तरोद्भवत्वात् ॥९४॥

⁷ Guru = Prabhākara.

⁸ i. e. Abhinavagupta.